

Νίκος Παπαθανάσης: «Η στήριξη της επιχειρηματικότητας βρίσκεται στο DNA των κυβερνήσεων του Κυριάκου Μητσοτάκη»

Συνέντευξη στον Δημήτρη Γιαννακόπουλο

Αναλυτικά στοιχεία για την απορροφητικότητα των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ, καθώς και για τη διάθεση νέων κονδυλίων δίνει με συνέντευξή του στο περιοδικό «Ανάπτυξη» ο αν. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Νίκος Παπαθανάσης. Αναφέρεται στους πόρους προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την ενίσχυση των υποδομών και τα νέα προγράμματα όπως αυτό για τους επιχειρηματίες απόφοιτους πανεπιστημίων. Η συνέντευξη του κ. Παπαθανάση έχει ως εξής:

Κύριε Υπουργέ, μπαίνουμε στην τελική ευθεία για την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Έχετε δηλώσει ότι δε θα χαθεί ευρώ. Εξακολουθεί να ισχύει αυτή σας η δέσμευση;

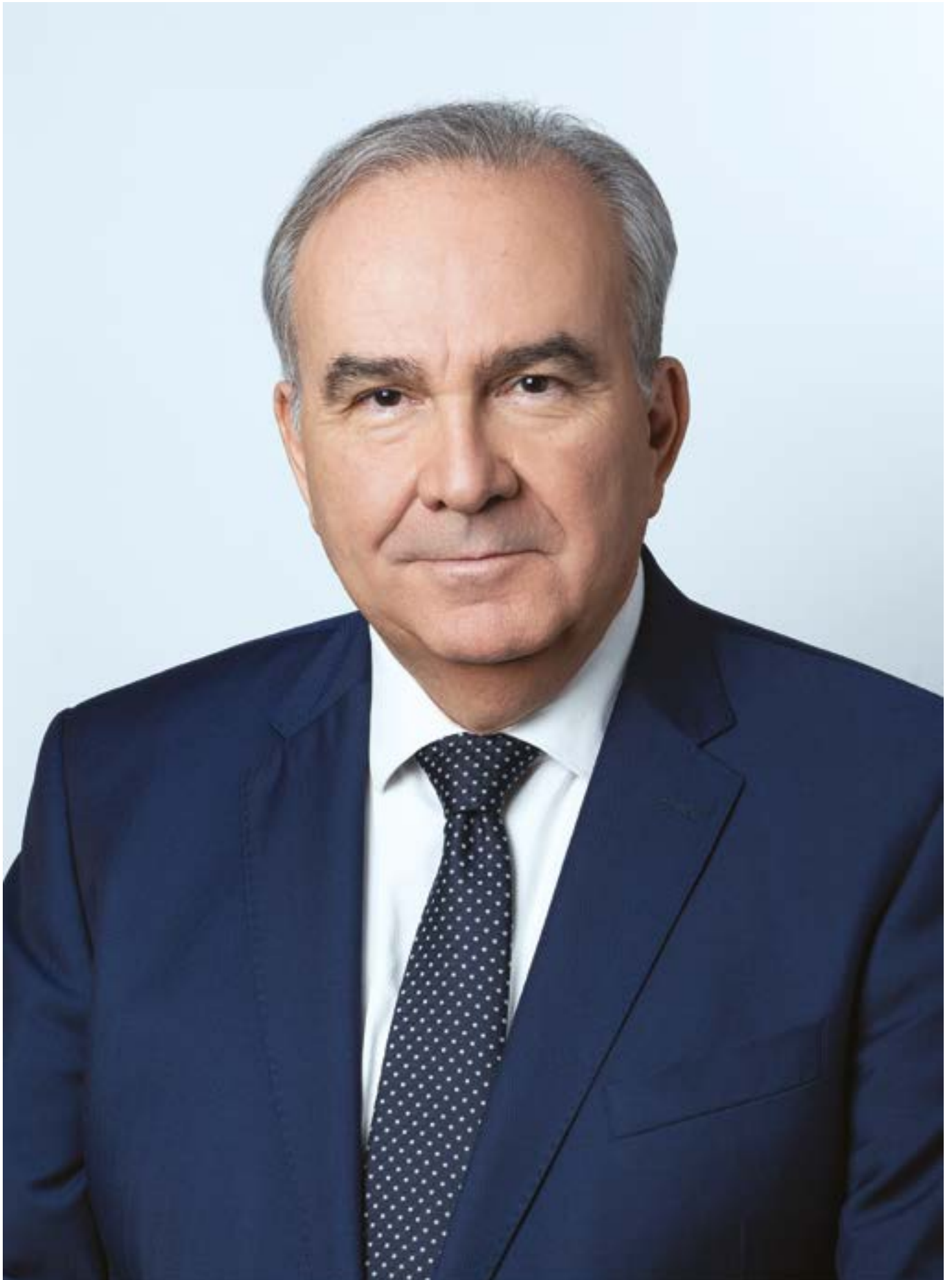
Φυσικά και ισχύει, ενισχύεται δε, από την εξέλιξη των πραγμάτων. Ήδη, το σκέλος των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης ολοκληρώνεται, με την απορρόφηση πόρων να φτάνει στο 100%. Ανάλογη είναι και η πορεία υλοποίησης στο σκέλος των επιδοτήσεων, όπου προσφάτως υποβάλαμε το 8ο αίτημα εκταμίευσης κονδυλίων. Στις 31 Αυγούστου, οπότε και κλείνει το Ταμείο Ανάκαμψης - με την 30/9 να αποτελεί την τελική ημερομηνία πληρωμών - η Ελλάδα θα καταφέρει το σύνολο των πόρων του Ταμείου να έχει κατευθυνθεί προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας.

Πόσα χρήματα έχουν πάει στις επιχειρήσεις; Πόσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επωφεληθεί από δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης;

Ο συνολικός προϋπολογισμός των δανειακών πόρων του ΤΑΑ ανέρχεται στα 17,7 δισ. ευρώ. Όμως, η συνολική κινητοποίηση χρηματοδότησης ανέρχεται στα 46 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 30 δισ. ευρώ είναι χαμηλότοκα επιχειρηματικά δάνεια, 7,9 δισ. ευρώ εγγυήσεις INVEST EU για δάνεια σε ΜμΕ, 1,3 δισ. ευρώ κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών. Ενώ, από τα 2 δισ. τα οποία θα κατευθυνθούν στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, αναμένεται ότι θα γίνει μόχλευση δανείων ύψους άνω των 5 δισ. ευρώ. Σημειώνω, επίσης, ότι από τα σχεδόν 19 δισ. δανείων που ήδη έχει χορηγήσει η ΕΑΤ προς επιχειρήσεις, άνω του 70% κατευθύνθηκε σε επιχειρήσεις με λιγότερα από 10 άτομα. Είναι, λοιπόν, σημαντική η συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης -αλλά και του ΕΣΠΑ, το οποίο στο σύνολό του κατευθύνεται σε ΜμΕ- στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η οποία, έτσι κι αλλιώς, βρίσκεται στο DNA των κυβερνήσεων του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Έχετε τονίσει ότι οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης αφορούν τους πολλούς. Αναφερθήκατε στα δάνεια προς ΜμΕ. Στο σκέλος των επιδοτήσεων, όμως, τι γίνεται;

Και στο σκέλος των επιδοτήσεων -των πόρων δηλαδή που δε θα επιστρέψουμε στην ΕΕ- η χρηματοδότηση έργων και μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν φραιτέρω την ανάπτυξη, τις υποδομές, την καθημερινότητα των συμπολιτών μας, δηλαδή το σύνολο της κοινωνίας, βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής μας. Ενδεικτικά θα σας αναφέρω ότι στο πλαίσιο του διπλού αιτήματος πληρωμής που καταθέσαμε προ ημερών στην ΕΕ, περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την ανακαίνιση νοσοκομειακών υποδομών σε νοσοκομεία

της χώρας, ενεργειακή αναβάθμιση και δημιουργία μονάδων διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων σε Κέντρα Υγείας, μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης clawback κατά 300 εκατ. ευρώ από το 2020. Επίσης, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, των δεξιοτήτων και της κοινωνικής συνοχής, δρομολογείται η πρόσληψη και η απασχόληση 36.000 ανέργων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και αναβάθμιση των ψηφιακών συστημάτων της ΔΥΠΑ, καθώς και η κατάρτιση και πιστοποίηση 225.000 δημοσίων υπαλλήλων σε νέες δεξιότητες και λειτουργία νέων πληροφοριακών συστημάτων. Ακόμα, επιταχύνεται ο ψηφιακός μετασχηματισμός, μεταξύ άλλων, με ολοκλήρωση της κτηματογράφησης δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε όλη τη χώρα, ολοκλήρωση της ίδρυσης του AI Pharos για ενίσχυση της χρήσης δεδομένων και τεχνητής νοημοσύνης κ.λπ.. Ταυτόχρονα, επιταχύνουμε την ανάπτυξη υποδομών μέσα από την έγκριση πολυετούς επενδυτικού προγράμματος και νέου πλαισίου λειτουργίας των σιδηροδρόμων, ολοκλήρωση προσεισμικών ελέγχων σε πάνω από 20.000 δημόσια κτίρια, θέσπιση πλαισίου για αποθήκευση ενέργειας και στήριξη υβριδικών έργων ΑΠΕ, ανάπτυξη συστήματος ελέγχων για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου, εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου ανανέωσης ακτοπολιτικού στόλου. Και αυτά, υπογραμμίζω, είναι μόνο παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Διότι υπάρχουν ανάλογα παραδείγματα παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ και από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία του χαρτοφυλακίου.

Στο ΕΣΠΑ ήθελα να σας πάω. Κατ' αρχάς, σε ποια θέση βρίσκεται η χώρα ως προς την απορρόφηση πόρων; Και, κυρίως, προς ποιους κλάδους της οικονομίας κατευθύνονται τα κονδύλια;

Η Ελλάδα διατηρείται σταθερά στις πρώτες θέσεις της επίσημης ευρωπαϊκής κατάταξης ως προς την απορρόφηση πόρων του ΕΣΠΑ 2021-2027. Οι προσκλήσεις ανέρχονται στο 89% του συνολικού προϋπολογισμού, οι εντάξεις στο 83%, ενώ, οι συμβάσεις -που είναι πολύ σημαντικός δείκτης- ανέρχονται στο 60%. Βρισκόμαστε λοιπόν πολύ πιο μπροστά από την αντίστοιχη χρονική στιγμή της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Σημειώνω, επίσης, ότι μετά από σκληρή διαπραγμάτευση και επίτευξη των στόχων, καταφέραμε το τρέχον ΕΣΠΑ να μην ολοκληρωθεί το 2029 αλλά ένα χρόνο μετά, το 2030.

Τώρα, ως προς το δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, για το «πού πάνε οι πόροι;». Κατ' αρχάς, σε όλη την επικράτεια. Αν δει κανείς τα επίσημα στοιχεία, μπορεί να διαπιστώσει ότι χρηματοδοτείται το σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Την ώρα που, για παράδειγμα, στο Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, ύψους 3,846 δισ. ευρώ, οι προσκλήσεις ανέρχονται ήδη στα 3,282 δισ. ευρώ. Χαρακτηριστική δράση για τη στήριξη-ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί το «Παράγουμε στην Ελλάδα». Με αυτή χρηματοδοτούνται

αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων -οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας- με επιχορηγούμενο προϋπολογισμό από 100.000 ευρώ έως 400.000 ευρώ, ο οποίος δε δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών σε μία από τις τρεις (ή λιγότερες εφόσον η επιχείρηση δε διαθέτει τρεις) κλεισμένες διαχειριστικές περιόδους του έτους που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, με ανώτατο όριο ενίσχυσης το ποσό των 200.000 ευρώ. Η επιχορήγηση ανέρχεται σε ποσοστό 50% έως 55% (με bonus ταχείας υλοποίησης ύψους 5%) επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι συγκριτική.

Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ και σε ένα ακόμα πρόγραμμα του ΕΣΠΑ. Την «Υποστήριξη Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών Πτυχιούχων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης», ύψους 70 εκατομμυρίων ευρώ. Μέσω του οποίου, νέοι πτυχιούχοι που έχουν ιδρύσει τη δική τους επιχείρηση από τον Ιανουάριο του 2025 ή θα τη δημιουργήσουν το επόμενο χρονικό διάστημα, θα μπορούν να λάβουν επιδοτήσεις έως 36.000 ευρώ. Οι νέοι πτυχιούχοι δικαιούνται ενίσχυση 13.000 ευρώ για μία ατομική επιχείρηση, ενώ αν προσλάβουν και έναν εργαζόμενο, θα λάβουν άλλα 15.000 ευρώ, με την προϋπόθεση ότι η θέση απασχόλησης θα διατηρηθεί για τουλάχιστον 12 μήνες. Αν πρόκειται για δύο πτυχιούχους, το ποσό αυξάνεται σε 21.000 ευρώ για τη σύσταση επιχείρησης.

Και με τα συγκεκριμένα προγράμματα γίνεται σαφές ο τρόπος με τον οποίο αξιοποιούνται οι ευρωπαϊκοί πόροι και ποιοι είναι οι πραγματικά ωφελούμενοι.

Ποια είναι τα επόμενα βήματα; Τι θα ακολουθήσει μετά το Ταμείο Ανάκαμψης; Πώς θα διασφαλιστεί η συνέχεια της αναπτυξιακής δυναμικής μετά το 2026;

Πέρα από τους πόρους που φέρνει η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, έως το 2030, θα υλοποιηθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, ύψους 22,4 δισ. ευρώ. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, θα βρίσκονται σε εξέλιξη τρία νέα Ταμεία (το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και το Ταμείο Απανθρακοποίησης) ύψους 8 δισ. ευρώ. Επίσης, έως το 2030, επεκτείνεται και το ΕΣΠΑ 2021-2027, από το οποίο απομένουν προς απορρόφηση 19 δισ. ευρώ. Και από το 2028, έρχονται και οι πόροι της νέας προγραμματικής περιόδου 2028-2034. Οι οποίοι, να σημειώσω, δεν περιλαμβάνονται στο Μεσοπρόθεσμο, και για τους οποίους η διαπραγμάτευση θα λάβει χώρα πιθανώς, κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας το 2027. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το ποια κυβέρνηση θα έχει την ευθύνη της εθνικής αυτής προσπάθειας.